

Resumé

Zakázané prostředky a způsoby vedení ozbrojených konfliktů – otázka konvenčních zbraní

Téma této diplomové práce je „Zakázané způsoby a prostředky vedení ozbrojených konfliktů – otázka konvenčních zbraní“. Vzhledem k tomu, že se jedná o téma velmi široké, je tato práce zaměřena na zákazy a omezení použití některých druhů konvenčních zbraní. Konvenčními zbraněmi se rozumí všechny zbraňové systémy, které nelze zařadit mezi zbraně hromadného ničení.

První část je věnována historickému vývoji válečného práva – jedná se o jedno z nejstarších odvětví mezinárodního práva veřejného vůbec. Další část se zabývá jeho základní zásadami, které jsou v podstatě základem všech přijímaných zakazů. Jedná se o zásadu humanity, zásadu vojenské nutnosti, zásadu zákazu nerozlišování, zásadu proporcionality a zásadu zakazující způsobování nadměrných zranění a zbytečných útrap.

Pak přichází část zabývající se jednotlivými úmluvami zakazujícími nebo omezujícími použití některých druhů konvenčních zbraní a to těmi, které byly přijaty na přelomu 19. a 20. století. Pozornost je zde věnována Petrohradské deklaraci (1868), která je prvním mezinárodním dokumentem zakazující použití jednoho konkrétního druhu konvenční zbraně, a dále některým dokumentům přijatým na I. a II. Haagské mírové konferenci, které představují mezník v právu ozbrojených konfliktů. Na Haagských mírových konferencích byl položen základ pro kodifikaci válečného práva.

Další kapitola je věnována nejvýznamnějším úmluvám zakazujícím nebo omezujícím použití některých druhů konvenčních zbraní. Patří se především Úmluva o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení, nebo mít nerozlišující účinky společně se svými pěti protokoly (Protokol I o zákazu použití zbraní se střepinami nezjistitelnými rentgenovými paprsky; Protokol II o zákazu nebo omezení použití min, nástrah a jiných prostředků; Protokol III o zákazu nebo omezení použití zápalných zbraní; Protokol IV o oslepujících laserových zbraních; Protokol V o výbušných zbytcích války). Také nebylo možné opomenout významné úmluvy přijaté v oblasti konvenčních zbraní, a to Úmluvu a zákazu použití, skladování,

výroby a převodu protipěchotních min a jejich zničení a nakonec Úmluvu o kazetové munici.

Závěrečná kapitola je věnována neletální zbraní, které lze považovat za zbraně 21. století a jistě o nich bude v budoucnosti „hodně slyšet“.

Ozbrojené konflikty vždy ovlivňovaly životy milionů lidí. Cílem přijímání úmluv zakazujících nebo omezujících použití některých druhů zbraní je snaha co nejvíce omezit jejich negativní dopady.